

Stichting Ecologische Landbouw Projecten Ghana

Rondzendbrief

juli 2018

Omschakeling

Het was geen makkelijke periode, de eerste helft van 2018 voor de ELPG. We beginnen ons toch wel zorgen te maken of we voldoende financiering kunnen organiseren voor onze projectpartners in Noord Ghana. De landbouwpraktijkschool in Sirigu krijgt een steeds betere organisatie. Er is nu een goede Principal (schoolhoofd), het bestuur van de school zit vol met wijze mannen die zich steeds meer gaan inzetten voor de school en Peter Annoah, onze manager is ontzettend actief in het bedenken van allerlei activiteiten. Maar ja, dat heeft wel als gevolg dat er steeds meer geld nodig is en daar moeten we Peter en zijn staf in teleurstellen; een landbouwpraktijkschool is eigenlijk te groot voor een particulier initiatief als de ELPG. Dus wij proberen met alle macht om echt structurele fondsen te vinden bij o.a. USAID en bij het Ministerie van Landbouw in Ghana. Die waarderen de school enorm maar zijn ook zo pragmatisch dat zolang de ELPG betaalt, zij dat niet hoeven doen. Het vraagt dus van ons en van de school veel creativiteit en de juiste tactiek om de school verder te ontwikkelen.

Daarnaast ligt het Zasilari Ecological Farm Project nu echt definitief stil. We dachten, als bestuur, dat na het overlijden van David Agongo (december 2015) het project onder leiding van Issifu Sulemani een goede doorstart gemaakt had. In 2016 draaide het project nog goed, maar in 2017 begon het toch intern te rommelen. De moderne en flexibele management stijl van Issifu paste toch niet bij de meer traditionele stijl van de staf. Op ons bezoek in November 2017 hebben we een laatste poging gedaan om de zaken te lijmen maar het mocht niet baten. Per 1 januari 2018 hebben we de financiering gestopt en men is nu erg hard bezig met reorganiseren. Wat daar uit komt is nog ongewis. We zullen het tijdens ons komende bezoek in November zien. Maar het doet ons pijn om zo'n goed draaiend project in elkaar te zien storten. We hopen op een goede reorganisatie!

Is er ook goed nieuws? Ja! Studente Maira Frondt heeft prachtig onderzoek gedaan en concludeert dat compost niet alleen zorgt voor voedselzekerheid maar ook dat het dorpsleven en het gemeenschapsgevoel steviger wordt door in groepen compost te maken. Compost geeft meer voedsel en meer sociale samenhang. Dat sterkt ons om gewoon verder te gaan met ons werk. Helpt u ook weer mee?

Kees van Veluw

Vrouwen terug naar huis met een rijke oogst

Issifu Sulemani in actie

Compost is goed voor de maag en voor het saamhorigheidsgevoel

Ik ben Maira Fröndt en studeer(de) aan Wageningen Universiteit. Ik kreeg de gelegenheid om onderzoek te doen in Sirigu, voor mijn master studie Plattelands-sociologie. Zoals u weet is daar door de ELPG en het Sirigu Ecological Initiative for Sustainable Development (SEISUD) het composteren van organisch restmateriaal ingevoerd (2009); nu doen bijna alle boeren mee in de hoop op betere opbrengsten en voeding voor hun gezinnen. Biologische landbouw, als goedkoop alternatief voor het gebruik van kunstmest, was natuurlijk in de eerste plaats bedoeld om de oogsten te vergroten en dat was ook al aangetoond door mijn voorgangster Marretje, tijdens haar stage. Maar de indruk groeide dat er ook nog andere effecten waren. Ik mocht de sociale structuren, als gevolg van het composteren bestuderen en had daar drie maanden de tijd voor.

In de streek waren bij aanvang van mijn onderzoek elf boerengroepen met elk ongeveer 15 deelnemers, die allemaal één tot drie compostputten op hun land hebben. Bovendien is er vorig jaar een "farmer-to-farmer" project gestart, om de ervaring te delen met boeren in andere dorpen.

Ik heb geprobeerd om de hypothese te toetsen, dat het gezamenlijk werken aan composteren de groepsdynamiek binnen de gemeenschap bevordert. Daarvoor heb ik met boeren en hun gezinnen meegelopen om een indruk te krijgen van hun leven; ik logeerde bij een familie in het dorp en deed mee aan allerlei activiteiten zoals feesten, begrafenissen en kerkgang; verder had ik discussies met de leiders van het project. Maar het belangrijkste waren de interviews (volgens een in mijn vak erkende methode). In totaal heb ik 17 boeren en hun gezinnen geïnterviewd, waaronder ook steeds boeren die niet meededen aan het compost project. Ik heb vragen gesteld over de voor- en nadelen van het composteren en hoe die gezamenlijke activiteit het huishouden en het dorpsleven beïnvloedt. Daarbij kwamen hun gevoelens over harmonie en vriendschap in het dorp naar voren; ook voedselveiligheid, welbevinden en gezondheid. Men vertelde dat verhoudingen tussen mannen en vrouwen beter was geworden, met minder huiselijk geweld en ook minder geroddel onder de vrouwen.

Uit al dit onderzoek kwam naar voren dat de boeren meer open staan voor veranderingen en technische vernieuwingen en dat ze bereid zijn die inzichten met anderen te delen; dat ze meer geld hebben voor de scholing van hun kinderen en voor ziektekosten. Boeren die in groepsverband compost putten aanleggen, blijken ook in ander opzicht sociale initiatieven te nemen in het dorpsleven en dat bevordert het gemeenschapsgevoel en de sociale cohesie. Ik ben er dus in geslaagd om mijn stelling te onderbouwen dat de groepsdynamiek in de dorpen waar boerengroepen samenwerken met het composteren van organisch restmateriaal bevordert wordt.

Maira Fröndt

Een toneelgroep laat zien hoe je compost maakt

Farmer to farmer

Begin dit jaar verscheen de evaluatie van het Farmer to Farmer programma; een nieuwe manier van werken waarin de voorlichters van SEISUD in plaats van individuele boeren, enkele voorloperboeren traint, die op hun beurt weer in de regio hun collega-boeren bereiken. Het project bleek succesvol; zelfs in het eerste jaar wisten we al aanzienlijk meer boeren te bereiken dan met de traditionele werkwijze; in 2017 werden zo'n 1200 boeren bereikt, waarvan er meer dan 900 een compostput bouwden.

Vanuit oogpunt van kostenbesparing hebben we dit jaar besloten om het voorlichtingsprogramma en de school als geheel samen te voegen. Idee is dan dat het personeel van de school ook zo nu en dan boeren kan trainen en dat enkele voorlichters wat meer praktijkwerk op de school kunnen doen. Het geheel moet dan ook met minder mensen; dat kon helaas financieel niet anders; ELPG kon niet langer het budget op gelijke hoogte houden. We gaan dit jaar wel evalueren wat dat betekent voor de lokale boeren. We hopen uiteraard dat de nu getrainde voorloper boeren met wat minder input toch een voorloperrol zullen blijven spelen.

Kees van Veluw

Staf van GIOSA (Ghana Institute of Organic and Sustainable Agriculture)

Ontwikkelingen in Sirigu

Er wordt hard gewerkt in Sirigu. Er worden studenten geworven voor het nieuwe cursusjaar. En in de tussentijd worden er kortdurende cursussen gegeven van 6 weken. Met die korte cursussen worden de jonge boeren en boerinnen bereikt, die niet fulltime op school kunnen zitten, maar wel leergierig zijn. Afgelopen november hebben we enkele van de lessen van zo'n cursus gevolgd en dat was erg boeiend: veel vragen, discussie en praktijk. We hopen dat de huidige groep net zo enthousiast is!

Als voorbereiding op het nieuwe cursusjaar wordt er ook weer gebouwd op het schoolterrein. De accreditatiecommissie heeft de school een geaccrediteerde status gegeven. Dat betekent dat de studenten een zogenaamd 'national service' mogen volgen omdat ze een 'erkend' diploma hebben. Een soort betaalde stage van een jaar, die vaak een goede opstap naar een baan is. Dit perspectief kan zorgen voor meer studenten op de school; maar dat gaat uiteraard niet zonder extra eisen van deze commissie. Zo worden alle toetsen en examens door de commissie in Accra goedgekeurd en wordt aangegeven welke voorzieningen minimaal aanwezig moeten zijn bij de school. En zo wordt er momenteel met dank aan de Marthe van Rijswijk foundation een meisjesverblijf bij de school gebouwd, zodat ook meisjes de school kunnen volgen!

Kees van Veluw

Financieel overzicht 2017

<u>Baten</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Giften particulieren	13.425	10.011	13.721
Giften kerken, scholen, bedrijven	42.710	51.791	49.073
Subsidies	-	14.710	32.500
Rentebaten	<u>8</u>	<u>71</u>	<u>195</u>
	56.143	76.583	95.489
<u>Lasten</u>			
Gundoo Daaseli Farm	2.000	2.000	2.338
Zasilari Ecological Farms Project	25.500	25.025	28.050
SEISUD/GIOF/Sirigu	46.950	37.348	44.200
Declaraties en overige kosten	768	504	934
Kantoor, administratiekosten	-	-	935
Rondzendbrief en publiciteitskosten	1.382	2.197	1.567
Bankkosten	244	239	263
Fondsenwerving	-	-	213
reis- en verblijfkosten Ghanareis	<u>2.701</u>	<u>3.142</u>	<u>5.623</u>
	79.545	70.455	84.123
Resultaat	-23.402	6.128	11.366

Opmerkingen:

- 2017 lijkt financieel slecht verlopen en deels is dat ook zo. De cijfers geven echter feitelijk een vertekend beeld, aangezien de subsidie die in 2016 is ontvangen voor SEISUD in 2017 is uitgegeven. Corrigeren we daarvoor, dan zou het resultaat over 2016 zo'n 8.600 euro negatief zijn geweest en in 2017 zo'n 8.700 euro negatief.
- Sinds 2006 is het resultaat fluctuerend en over de periode 2006-2017 is het totale resultaat zo'n 13.500 euro negatief. Daar heeft dit 2017 dus duidelijk aan bijgedragen en dat is reden om het nog wat zuiniger aan te doen en ook te zoeken naar lokale financiering. Tegelijkertijd proberen we kosten voor investeringen zoveel mogelijk op projectbasis fondsen te werven. Pas als er voldoende geld binnen is kan de investering beginnen.
- Het jaar 2018 is voor Zasilari slecht begonnen; het project ligt vooralsnog stil. Daarmee is vanuit ELPG ook de financiering stil gelegd en vallen de kosten voor 2018 waarschijnlijk laag uit. Toch is dat niet de manier waarop we graag bezuinigen... We hopen dus de inkomsten voor 2018 op peil te houden of zelfs iets op te krikken, zodat we ons werk kunnen voortzetten. Mogen we weer op u rekenen?

Erik van Well

De kracht van vrouwen

www.elpg.nl KvK Zutphen 41038779. Bank NL36 RABO 0311 05 39 63
De ELPG is erkend als ANBI. Uw gift is dus fiscaal aftrekbaar.